

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:****Trinatriumphosphat**

Stofnavn: Natriumphosphat dodecahydrat

CAS-nr.: 10101-89-0

EINECS-nr.: 600-151-8

INDEX-nr.: Intet.

REACH-REG.-nr.: Intet.

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Fixersalt til flydende batik.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

Schjerning Farver A/S

Østerallé 21

Tel: +45 86 34 22 11

8400 Ebeltoft

Danmark

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): jb@schjerning.dk

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen – døgnåben alle dage)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Irriterende stof.

CLP (1272/2008): Skin Irrit. 2;H315 Eye Irrit. 2;H319 STOT SE 3;H335

Ordlyd af faresætninger – se nedenfor i punkt 2.

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: Natriumphosphat dodecahydrat.

Advarsel

H315: Forårsager hudirritation.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

P101: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

P102: Opbevares utilgængeligt for børn.

P260: Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.

P305+P351+P338+P310: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

P501: Indholdet/holderen bortskaffes i overensstemmelse med regionale regler.

2.3. Andre farer:

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

Hormonforstyrrende egenskaber: Indholdsstofferne betragtes ikke som hormonforstyrrende iht. kriterierne i forordning 2017/2100 eller forordning 2018/605.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.1. Stoffer:**

Indeholder: Natriumphosphat dodecahydrat og små mængder ukendte urenheder fra fremstillingen.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:**

Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.

Hud: Fjern forurenet tøj. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved fortsat irritation: Søg læge.

Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Ved fortsat irritation: Søg læge. Skylningen fortsættes også under transport til læge/sygehus.

Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Holdes under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Irritation af hud, øjne og slimhinder i lunger og mave-tarmkanalen.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger (fortsat)

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Alle traditionelle, såsom vand, pulver, skum eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes meget giftige gasser: Primært phosphoroxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt eller nedkøl med vand. Brug trykluftmaske ved kraftig røgd udvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns støvdannelse og spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsamles og håndteres som kemikalieaffald. Pulver fejes op eller tørres op med fugtig klud. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå støvdannelse og spredning. Undgå indånding af støv og kontakt med hud og øjne. Vask straks, hvis huden bliver forurenet. Der skal være adgang til øjenskylleflaske.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Forsvarligt, i veltillukket originalbeholder på et tørt og køligt sted beskyttet mod direkte sollys.

Ansvarlig, utilgængelig for uvedkommende, adskilt fra fødevarer, foder, medicin mv.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

AT-grænseværdi (bek. 202 af 21.02.2023): Ingen

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Ingen særlige.

Personlige værnemidler:

Indånding: Åndedrætsværn er normalt ikke nødvendigt. Anvend godkendt maske med partikelfilter P2 (EN149). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug handsker af f.eks. nitrilgummi (EN 374). Gennembrudstid: ca. 3 timer. Anbefalingen er et kvalificeret skøn baseret på viden om indholdsstofferne. Alttox har reduceret handskeguidens gennembrudstid med ca. en faktor 3, da standardtesten EN 374-3 er foretaget ved 23°C, mens temperaturen i praksis i handsken er ca. 35°C. Desuden strækkes elastiske handsker ved brug, så handsketykkelsen og dermed gennembrudstiden reduceres.

Øjne: Tæt sluttende beskyttelsesbriller (EN 166) eller ansigtsskærm (EN 175) ved risiko for stænk.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Fysisk form:	Krystaller
Farve:	Ikke bestemt
Lugt:	Ingen
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke relevant
Øvre og nedre eksplosionsgrænse (vol-%):	Ikke relevant
Flammepunkt (°C):	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber (fortsat)

Nedbrydningsstemperatur (°C):	Ikke bestemt
pH:	Ikke bestemt
Kinematisk viskositet (mm ² /s ved 40°C):	Ikke relevant
Opløselighed (mg/l):	33 (g/100 g, 20°C)
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke relevant
Damptryk (hPa, 20°C):	Ikke relevant
Massefylde og/eller relativ massefylde (g/cm ³ , 20°C):	0,9
Relativ dampmassefylde (luft=1):	Ikke relevant
Partikelegenskaber:	Ikke bestemt
9.2. Andre oplysninger:	Ingen relevante

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet:**

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7. Ikke brandbar.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Vandig opløsning reagerer med aluminium.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå fugt og kraftig opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved brand eller kraftig opvarmning afgives meget giftige gasser: Primært phosphoroxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008:**

Akut toksicitet: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Hudætsning/-irritation: Skin Irrit. 2;H315

Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Eye Irrit. 2;H319

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Kimcellemutagenicitet: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Carcinogenicitet: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Enkel STOT-eksponering: STOT SE 3;H335

Gentagne STOT-eksponeringer: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Aspirationsfare: Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Fareklasse	Data (for anhydrid-forbindelsen)	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (Rotte)> 0,83 mg/l/Luft – 4H (Aerosol)	OECD 403	ECHA diss
Dermal	LD ₅₀ (Rotte)> 2000 mg/kg	Ingen info.	ECHA diss
Oral	LD ₅₀ (Rotte)> 2000 mg/kg	OECD 420	ECHA diss
Ætsning/irritation:	Irriterende virkning på øjnene, kanin Hudirritation, kanin (score 7/8)	Ingen info. Ingen info.	ECHA diss ECHA diss
Sensibilisering:	Lav hudsensibilisering, marsvin	OECD 429	ECHA diss
CMR:	Ingen CMR-effekter.	Forskellige	ECHA diss

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mave-tarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Virker irriterende og give ubehag, kvalme, hovedpine og svimmelhed.

Hud: Virker irriterende. Kan affedte huden og virke udtørrende.

Øjne: Giver irritation med rødme og smerter.

Indtagelse: Kan irritere mund og mavetarmkanalen med symptomer som nævnt under "Indånding" samt diarré.

Kroniske virkninger: Ingen kendte.

11.2. Oplysninger om andre farer:

Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data (for anhydrid-forbindelsen)	Test	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (96h) > 100 mg/l NOEC > 100 mg/l	OECD 201 OECD 201	ECHA diss ECHA diss
Krebsdyr	EC ₅₀ (48h) > 100 mg/l	Ingen info (FW)	ECHA diss
Alger	IC ₅₀ (72h) > 100 mg/l	Ingen info (FW)	ECHA diss

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Metoder til bestemmelse af bionedbrydelighed gælder ikke for uorganiske stoffer.

Natrium er opløseligt i vand og vil deles i natrium- og phosphationer.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Natriumphosphat: Log K_{ow} < 1 - ingen signifikant bioakkumulation.

12.4. Mobilitet i jord:

Natriumphosphat: K_{oc} < 1 - Meget stor mobilitet i jordmiljøer.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber:

Ingen kendte.

12.7. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:

Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:

EAK-kode:

H 20 03 01

H 15 02 02 (absorptionsmidler forurenede med stoffet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke omfattet af transportreglerne (ADR/RID).

14.1. UN-nummer eller ID-nummer: Ingen.

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): Ingen.

14.3. Transportfareklasse(r): Ingen.

14.4. Emballagegruppe: Ingen.

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Ingen.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR påkrævet.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 3:

H315: Forårsager hudirritation.

H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.

H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

Forkortelser:

AT = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffekt-koncentration)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

PUNKT 16: Andre oplysninger (fortsat)

Litteratur:

ECHA diss = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside

EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoxikologiske data)

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

Leverandørens sikkerhedsdatablad

TOXNET = Toxicology Data Network via Toxline database

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Ændringer siden forudgående version:

Revision af formatet i henhold til Forordning 2020/878 – punkt 11.1

Udarbejdet af: Altos a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / PH – Kvalitetskontrol PW